

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

קראו את המאמרים 1–3 שבנספח 1 המצורף, וענו על כל השאלות 1–6 שלפניכם.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. שלושת המאמרים הכותבים מביעים התנגדות לדעה מקובלת הרווחת בציבור בנוגע לשיעמום .

מהי הדעה המקובלת שהכותבים מתנגדים לה?

2. על פי מאמר 1, מה הן הסכנות הטמונות בהיעדר שיעמום אצל ילדים?

3. כותבת מאמר 3 ממליצה להורים כיצד לנהוג כשילדיהם משתעממים . על פי מאמר 3, כתבו שתי המלצות שונות זו מזו.

המלצה 1

המלצה 2

4. במאמר 3 בפסקה ו כתוב שההורים מרגישים אחראים ואולי גם אשמים . על פי מאמר 1, הסבירו מה עשוי להיות המקור לתחושת האשמה של ההורים בנוגע לשיעמום של ילדיהם.

5. קראו את הפסקה שלפניכם:

בעולם העסקים המודרני, בו חשיבה יצירתית היא מפתח להצלחה, חברה מובילה בתחום השיווק נוקטת בגישה ייחודית לגיוס כישרונות חדשים. בראיונות העבודה, המועמדים נשאלים שאלה לכאורה תמוהה: **"האם יש לך דקות שבהן אתה לא עושה כלום וחווה שעמום?"** לפי אחת ממנהלות השיווק הבכירות בחברה, הגברת בארד, התשובות לשאלה זו חושפות פנים אמיתיות של יצירתיות. **"אנשים שמסוגלים להכיל שעמום ולהרפות מהלחץ התמידי לייצר ולהספיק, הם אלה שמממשים את הפוטנציאל היצירתי שלהם,"** היא מסבירה. בעידן של גירויים ללא הפסקה, היכולת לשבת ולחלום היא שמאפשרת רעיונות חדשניים ויצירתיים.

האם הדרך בה נוקטת הגברת בארד בראיונות עבודה כדי לגלות אנשים יצירתיים עולה בקנה אחד עם ממצאי המחקר **במאמר 2?**

שם המספר – חובה(10 נקודות)

7.

- **באחת עשרה / אחד עשר** באוגוסט 2020 התפרסם מאמר, ובו **תשע / תשעת** ההצעות היעילות ביותר להתמודדות של מורים עם שיעמום של תלמידים בשיעור.
- במאמר מתואר מחקר שהשתתפו בו **עשרים ושניים / עשרים ושתיים** תלמידות ותלמידים בני **שלושה עשר / שלוש עשרה** מארצות הברית.
- **בשלוש / שלושת** המקומות הראשונים היו שיעמום, עייפות ולחץ. היקף המחקר היה גדול פי **עשרים וחמש / עשרים וחמישה** מהיקפו של מחקר אחר.
- **שלושים ושישה / שלושים ושש** אחוזים מבני הנוער דיווחו על בתחושה כללית של אפתיה.
- מרוב שיעמום הוא התקשר אליו **שבעה עשר / שבע עשרה** פעמים, ושלח בערך **שמונה עשר / שמונה עשרה** מיליון הודעות...
- בשבילי אתה תמיד מספר **אחת / אחד**.

צורות

בפרק זה חמש שאלות 8-12. לכל שאלה 12 נקודות. תוכלו לענות באופן מלא או חלקי על כל השאלות, אך מספר הנקודות שתוכלו לצבור בפרק זה לא יעלה על 40 נקודות.

8. א. בטבלה שלפניכם נתחו את הפעלים המודגשים. ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל.

הפועל	השורש	הבניין
ההורים מוְּשִׁיבִים את הילדים המשועממים מול המסך.		
מילוי שעות הפנאי של ילדים בפעילויות עלול לנטוע בהם תחושה מְטֵעִית (מוטעית) שהחיים הם רצף בלתי פוסק של עשייה.		
נְצַטְרֵךְ למצוא פתרון לבעיית השיעמום.		
הגישה כלפי שיעמום צריכה לְהִשְׁתַּנּוֹת .		
ספר "ההוביט" קְרוּי על שם עם ההוביטים שגיבור הספר משתייך אליו.		
פיתוח תחומי עניין אצל יְאֻפְּשֵׁר להם להעסיק את עצמם.		
מחקרים הוֹכִיחוּ כיצד יצירתיות מתפתחת בעקבות שיעמום.		

ב. לפניכם הפועל **הִשְׁתַּעַמְמוּ**.

כתבו פועל באותו השורש ובאותו הבניין של הפועל **הִשְׁתַּעַמְמוּ**, אך בזמן עתיד ובגוף מדבר. _____

8. א. לפניכם משפט ובו מודגשות מילים. ציינו לכל אחת מהמילים המודגשות את חלק הדיבור שלה: פועל, שם עצם או שם תואר.

המניע לפעולה היה דווקא השיעמום. _____

ההרצאה המשעממת הסתיימה סוף־סוף. _____

ב. ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל:

_____ נִדְּד

_____ נִדָּה

_____ מְנַדֵּה

לפניכם שתי קבוצות מילים. בכל קבוצה הקיפו את המילה היוצאת דופן מבחינת דרך התצורה.

- מִדְּעוֹ, קִבְּלוּ, תִּמְלִילוּ, תְּאוּרוּ
- יְשׁוּת, יִשׁוּת, אִיכוּת, פְּמוּת

9. א. לפניכם שש מילים.

תולדה, התעצבן, תלמוד, שביתה, תחיה, התרמה

מיינו את המילים בטבלה, על פי תפקיד התי"ו בכל מילה: תי"ו שורשית או תי"ו מוספית.

תי"ו מוספית	תי"ו שורשית

ב. לפניכם חמש מילים.

מידע, מבקש, מציאה, נעלמת, המתנה, צלום

מיינו את המילים בטבלה, על פי תפקיד המ"ם בכל מילה מ"ם שורשית או מ"ם מוספית.

מ"ם מוספית	מ"ם שורשית

ג. בניסוי שנערך לפני כמה שנים, התבקשה קבוצה אחת של **נבדקים** להעתיק ידנית מספרי טלפון, ועל הקבוצה האחרת הוטלה מטלה **מעניינת** פחות – לקרוא את המספרים בקול.

נבדקים - הבניין _____ חלק הדיבר _____

מעניינת - הבניין _____ חלק הדיבר _____

10. לפניכם משפטים ובהם מודגשים שמות פועל .

לְהַבְנוֹת , לְהַשְׁתַּעֲמֵם , לְיַצֵּר , לְגַלוֹת , לְיַצֵּר , לְהַשְׁמִיר , לְהַפְנִים

א. מיינו בטבלה שלפניכם את שמות הפועל המודגשים.

הַתְּפִיעַל	פְּעַל (פיעל)	הַפְּעִיל	נִפְעַל	פְּעַל (קל)

ב. כתבו שם פעולה באותו שורש ובאותו בניין של שם הפועל **לְהַרְפוֹת**.

ג. מן השורש של הפועל **כָּנַס** כתבו את שם הפעולה בבניין נִפְעַל.

ד. אל **תְּרַגְּמוּ** אותי באבנים, אם אומר דעה לא פופולרית.

תְּרַגְּמוּ שורש: _____ בניין: _____ שם פועל: _____

הם **תְּרַגְּמוּ** את הספר לאנגלית.

תְּרַגְּמוּ שורש: _____ בניין: _____ שם פועל: _____

11. א. לפניכם רשימת מילים.

בְּנַי רְקוּד רְאִשׁוֹן פְּחָדְנוֹת יִתְרוֹן
הַשְּׂתִפְרוֹת רְעִיוֹנַי יְלֻדוֹתִי, מְחֻזָּר

בטבלה שלפניכם מיינו את המילים לשתי קבוצות, לפי דרך התצורה שלהן.

<u>שורש ומשקל</u>	<u>בסיס וצורן סופי</u>

ב. בחרו באחת מן המילים שדרך התצורה שלהן היא בסיס וצורן סופי, וכתבו את משמעות הצורן הסופי.

ג. בחרו באחת מן המילים שדרך התצורה שלהן היא שורש ומשקל, וכתבו את המשקל של המילה ומהי משמעות המשקל.

ד. לפניכם שני משפטים, ובהם מודגשת המילה **סְבִיבְתִי**.
הקיפו את סוג הצורן של המילה המודגשת, וציינו את משמעות הצורן שלה.

אני בוחן את **סְבִיבְתִי** הקרובה.

(1) סוג הצורן: נטייה/גזירה משמעות הצורן: _____

אני שמח לגלות שיש התחשבות בצורך ה**סְבִיבְתִי**.

(2) סוג הצורן: נטייה/גזירה משמעות הצורן: _____
